گزارش تابلو

جدول معاملات دیروز بورس تهران

نام شرکت	قیمت	تغییر قیمت
داروسازی سبحان	۳,۲۵۷	۸۸۹
قندنقش جهان	۲,۹۶۱	۵۸
آهنگری تراکتورسازی ایران	۳,۹۳۶	۷۷
ماشین آلات صنعتی تراکتورسازی ایران	۲,۵۰۲	۴۹
معادن بافق	۹,۱۷۲	۱۷۹
تامین ماسه ریخته گری	۱۳,۸۶۹	۲۷۱
ایران مرینوس	۲,۲۱۴	۴۳
آبفر	۹۲۵	۱۸
صنایع کاغذسازی کاوه	۴,۰۶۳	۷۹
ایران ارقام	۵,۰۷۳	۹۸
کابل سازی ایران	۲,۲۸۰	۴۴
درین کاشان	۱,۷۶۰	۳۴
رینگ سازی مشهد	۱,۱۹۹	۲۳
قند اصفهان	۱۰,۴۵۴	۲۰۰
داروسازی اسوه	۷,۶۹۰	۱۴۷
گروه صنعتی قطعات اتومبیل ایران	۴,۱۱۱	۷۷
کارخانجات صنعتی پیام	۱,۴۹۴	۲۸
فولاد کاویان	۱,۸۷۶	۳۵
کشاورزی و دامپروری مگسال	۶,۶۲۳	۱۲۳
افست	۱۵,۷۸۹	۲۹۲
ماشین سازی نیرومحرکه	۱,۸۱۰	۳۲
بانک پارسیان	۱,۵۸۰	۲۷
ایران خودرو	۳,۲۸۴	۵۶
موتورسازان تراکتورسازی ایران	۲,۴۴۰	۴۰
آزمایش	۷۷۰	۱۲
بسته بندی ایران	۱,۲۵۲	۱۹
صنایع جوشکاب یزد	۶,۸۷۰	۹۸
سرمایه گذاری توکافولاد(هلدینگ)	۴,۲۳۴	۶۰
ایران خودرودیزل	۳,۷۶۷	۵۳
بهپاک	۶۳۸	۹
کابل های مخابراتی شهیدقندی	۴,۵۲۲	۶۰
لبنیات کالبر	۳,۷۳۶	۴۹
صنایع مخابراتی راه دورایران	۷۲۹	۹
فراورده های غذایی و قند تربت جام	۱,۵۱۰	۱۸
داروسازی کوثر	۳,۱۴۵	۳۷
حمل و نقل توکا	۲,۹۷۷	۳۵
پاکسان	۱,۸۶۹	۲۲
شیر پاستوریزه پگاه خراسان	۶,۰۸۳	۷۰
نفت بهران	۱۴,۲۸۷	۱۳۴
تولید محور خودرو	۱,۰۰۶	۹
نورد و لوله اهواز	۵۷۹	۵
مهرکام پارس	۱,۴۶۰	۱۲
فنرسازی خاور	۱,۲۱۰	۱۰
پارس خودرو	۱,۷۱۵	۱۱
مجتمع های توریستی ورفاهی آباد	۱,۴۷۰	۹
پتروشیمی آبادان	۸,۵۳۴	۵۱
سرمایه گذاری نیرو	۱,۱۹۷	۷
صنعتی آما	۱,۳۹۵	۷
نیروکلر	۱,۲۶۴	۶
سرمایه گذاری البرز(هلدینگ)	۱,۳۸۵	۶
سایپا	۴,۱۴۵	۱۸
گلتاش	۲,۱۰۷	۹
لاستیک دنا	۲,۳۵۶	۱۰
داروسازی جابرابن حیان	۸,۱۳۷	۳۴
دارویی لقمان	۳,۷۹۱	۱۶
کارخانجات داروپخش	۵,۱۶۷	۲۱
نورد آلومینیوم	۴,۳۰۱	۱۷
شاهد	۳,۳۳۷	۹
شیمی داروئی داروپخش	۳,۳۲۳	۹
قند شیروان قوچان وبجنورد	۱,۲۰۲	۳
آبسال	۸۶۶	۲
نوسازی وساختمان تهران	۱,۹۴۰	۴
پتروشیمی اصفهان	۵,۶۰۲	۱۲
سرمایه گذاری پارس توشه (هلدینگ)	۲,۰۳۰	۴
گازلوله	۲,۵۶۴	۵
سیمان بهبهان	۱۱,۵۶۳	۲۲
شیمیایی سینا	۳,۱۴۵	۶
کارتن ایران	۴,۴۸۱	۸
ریخته گری تراکتورسازی ایران	۱,۳۳۹	۲
داملران	۷,۶۴۵	۱۱
سرمایه گذاری گروه صنایع بهشهر ایران	۹۳۷	۱
سرمایه گذاری رنا(هلدینگ)	۲,۱۹۴	۲
تولی پرس	۶,۴۱۸	۶
پتروشیمی اراک	۹,۹۹۸	۷
توسعه صنایع بهشهر(هلدینگ)	۱,۶۱۸	۱
سرمایه گذاری ساختمان ایران (هلدینگ)	۱,۷۵۱	۱
دارویی رازک	۸,۲۸۶	۴
پارس دارو	۶,۵۱۹	۲
سنگ آهن گل گهر	۱۱,۲۵۷	۱
سرمایه گذاری آتیه دماوند	۱,۷۳۶	۰
لبنیات پاک	۵,۵۴۰	۰
شیرپاستوریزه پگاه اصفهان	۶,۰۵۹	۰
سرمایه گذاری صنعت بیمه	۱,۲۵۰	۰
سرمایه گذاری توسعه معادن وفلزات (هلدینگ)	۱,۹۲۳	۰
حق تقدم صنایع لاستیکی سهند	۱,۰۵۰	۰
کنتورسازی ایران	۲,۰۳۶	۰
سپهر رنگ	۹۸۰	۰
قند ثابت خراسان	۲,۰۵۱	۰
سرمایه گذاری مسکن	۲,۹۹۹	۰
سینا دارو	۵,۹۳۸	۰
سایپادیزل	۵,۰۹۸	۰
سرمایه گذاری سپه	۱,۰۸۶	۰
سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی کشوری	۱,۹۰۰	۰
سرمایه گذاری بانک ملی ایران (هلدینگ)	۳,۲۵۰	۰
سرمایه گذاری غدیر(هلدینگ)	۴,۰۸۶	۰
فرآورده های تزریقی ایران	۲,۱۶۷	۰
معدنی املاح ایران	۵,۷۶۵	۰
سرما آفرین	۱,۴۷۳	۰
نفت پارس	۱۴,۰۰۵	-۲
سیمان شرق	۸,۹۳۱	-۱
سیمان کارون	۶,۸۴۶	-۱
البرز دارو	۶,۸۹۶	-۱
سیمان سپاهان	۵,۶۵۱	-۱
صنعتی دریایی ایران	۴,۲۹۱	-۱
داروسازی فارابی	۹,۰۲۰	-۳
ساختمان اصفهان	۲,۳۳۶	-۱
سامان گستراصفهان	۲,۷۴۴	-۱
صنعتی بهشهر	۲,۶۲۵	-۱
کیمیدارو	۳,۹۱۰	-۲
مارگارین	۱,۸۹۷	-۱
سرمایه گذاری صنعت و معدن	۲,۱۰۹	-۱
شهد ایران	۱,۸۰۸	-۱
معدنی و صنعتی چادرملو	۶,۲۰۶	-۴
پتروشیمی شیراز	۱,۲۴۲	-۱
سرمایه گذاری بهمن	۱,۰۹۶	-۱
سرمایه گذاری توسعه صنعتی ایران	۹۶۴	-۱
سرمایه گذاری توسعه ملی	۸۸۰	-۱
خدمات دریایی تایدواتر خاورمیان	۷,۸۶۰	-۱۴
پلی اکریل	۱,۴۵۸	-۳
لیزینگ صنعت و معدن	۱,۹۰۰	-۴
سرمایه گذاری بوعلی	۹۲۴	-۲
نیروترانس	۱,۸۶۵	-۶
سیمان تهران	۷,۱۷۵	-۲۴
پارس الکتریک	۴۶۸	-۲
فرآورده های نسوز آذر	۱,۸۱۱	-۸
لیزینگ ایران	۱,۵۲۰	-۷
کاشی اصفهان	۲,۷۲۶	-۱۴
پارسیلون	۲۸۹	-۲
پارس سرام	۳,۹۹۱	-۲۸
سرامیک های صنعتی اردکان	۱,۸۲۷	-۱۳
کارخانه فارسیت درود	۱,۱۱۵	-۹
لابراتوار داروسازی دکتر عبیدی	۳,۸۵۴	-۳۵
بانک کارآفرین	۲,۳۳۲	-۲۳
معادن منگنز ایران	۶,۵۸۹	-۶۵
کربن ایران	۱,۹۰۵	-۲۲
سخت آژند	۱,۳۶۹	-۱۷
صنایع لاستیکی سهند	۲,۱۴۳	-۲۸
سرمایه گذاری توسعه شهری توس گستر	۲,۸۲۸	-۵۷
حق تقدم سرمایه گذاری صنعت بیمه	۵۶	-۲
تولیدموادأولیه داروپخش	۲۲,۵۰۰	-۲۵۴۶
لیزینگ خودروغدیر	۱,۳۳۷	-۴۹۳

حجم مبنا آفت‌کشی مهلک‌تر از آفت

تحلیل

زینت مرادی‌نیا* : در سال ۱۳۸۲ به دنبال افزایش شدید در قیمت سهام و به تبع آن شاخص‌های قیمت، مدیریت وقت بورس تصمیم گرفت مانع از ایجاد نوسانات تصنعی در قیمت‌ها شود. لذا پس از مدت کوتاهی، به پیشنهاد یکی از کارشناسان، روش حجم مبنا مورد تائید قرار گرفت و مقدمات اعمال آن فراهم شد.

■ حجم مبنا چیست؟

با اعمال این روش، پذیرش میانگین وزنی قیمت معاملات هر روز هر نماد، به عنوان آخرین قیمت آن روز و قیمت مبنا، جهت اعمال دامنه نوسانات قیمت روز معاملاتی بعد، منوط به مبادله حجم معینی از سهام گردید. حجم مزبور معادل ۲۰ درصد سرمایه شرکت با فرض انجام معامله در ۲۵۰ روز کاری تعیین شده است. به عبارت دیگر در هر روز معاملاتی می‌بایستی حداقل ۸ ده هزارم کل تعداد سهام شرکت مورد معامله قرار گیرد تا اجازه تغییر قیمت پایانی معادل مابه‌التفاوت قیمت مبنای اول روز و قیمت پایانی (معادل میانگین وزنی قیمت سهام معامله شده) داده شود. در صورت انجام معامله در احجام کمتر، تغییر قیمت واقعی در ضریب [نسبت تعداد سهام معامله شده به تعداد سهام براساس حجم مبنا] ضرب شده و به‌عنوان قیمت مبنای روز معاملاتی بعد مدنظر قرار می‌گیرد. با عنایت به اینکه در سال ۱۳۸۱ نسبت گردش معاملات کل بورس حدود ۲۰ درصد بود و با توجه به سهم قابل توجه حجم معاملات عمده به کل معاملات و نیز پراکندگی شدید نسبت گردش معاملات شرکت‌ها به نسبت ۲۰ درصد تعیین شده و نیز نادیده گرفتن سابقه تاریخی نوسانات حجم و قیمت روزانه تک‌تک شرکت‌ها، پیش‌بینی اثر قفل‌کنندگی حجم مبنا بر معاملات، کار مشکلی نبود.

۱- شرایط پذیرش شرکت‌ها: یکی از مهمترین معیارهای پذیرش در تمامی بورس‌ها، وجود نسبت مناسبی از سهام شناور است. در بورس تهران نیز احراز نسبت قابل قبولی از سهام شناور قبل از درج بر روی تابلو و یا حداکثر طی یک محدوده زمانی، مطابق با شرایط پذیرش، الزامی است. لذا، به‌طور منطقی نباید عدم وجود سهام شناور آزاد موجب کاهش قابلیت نقدشوندگی سهام شود.

۲- نوسانات قیمت و حجم معاملات: نوسان در حجم معاملات و یا قیمت جزیی از طبیعت بازار است. بدیهی است حتی تعداد مشتریان یک خواربارفروشی و یا مسافران یک تاکسی در روزهای مختلف، متفاوت است. لذا صرف‌نظر از وجود یا عدم وجود اطلاعات محرمانه و یا امکان و یا عدم امکان دستکاری قیمت، معاملات سهام شرکت‌ها از نظر حجم و قیمت با نوسان همراه است. غالباً سهام شرکت‌های کوچک و متوسط، از نظر حجم و قیمت از نوسان بالاتری برخوردارند. به همین دلیل بسیاری از سبدهای سرمایه‌گذاری در بورس‌های بزرگ، از خرید سهام شرکت‌های کوچک و متوسط، به دلیل ریسک ناشی از نوسان قیمت، خودداری می‌نمایند. در حال حاضر نیز سیستم‌های نظارتی بازار در بسیاری از بورس‌ها، نسبت به تغییرات غیرعادی حجم و قیمت حساس هستند. به‌عبارت دیگر برای سهام هر شرکتی، براساس سوابق تاریخی، یک دامنه طبیعی و قابل قبول نوسانات حجم و قیمت شناسایی شده و هر تغییری خارج از دامنه فوق، علائم هشداردهنده را فعال می‌نماید. بدیهی است که این دامنه طبیعی، برای سهام شرکت‌های مختلف، متفاوت بوده و در فواصل زمانی مشخصی، مورد تجدیدنظر قرار گرفته و به روز می‌شود.

۳- چگونگی تغییر قیمت و رابطه آن با حجم معاملات: هر چه حجم معاملات روزانه و نسبت گردش معاملات سهامی بیشتر باشد، امکان ایجاد نوسانات تصنعی در قیمت کمتر می‌شود. افزایش قیمت‌ها توسط خریداران سهام و کاهش قیمت‌ها توسط فروشندگان سهام صورت می‌گیرد. زیرا به‌طور منطقی، همواره خریداران تمایل به خرید در قیمت‌های پائین‌تر و فروشندگان تمایل به فروش در قیمت‌های بالاتر دارند. پس هنگامی قیمت سهام کاهش می‌یابد که فروشندگان حاضر به فروش سهام خود در قیمت‌های پائین‌تر شده و افزایش قیمت نیز زمانی رخ می‌دهد که خریداران حاضر به خرید سهام در قیمت‌های بالاتر باشند. دستکاری قیمت مستلزم تقبل هزینه است. اما منافع حاصل از دستکاری باید این هزینه را توجیه نماید، مانند فروش تعداد اندکی سهام در قیمت‌های پائین به منظور ارسال علائم گمراه‌کننده و خرید تعداد قابل توجهی سهام در قیمت‌های پائین‌تر و یا برعکس، لذا دستکاری قیمت غالباً در بازاری با شرایط زیر امکان‌پذیر است: ۱- بازار یک‌طرفه باشد یعنی در دامنه موثر فقط سفارش خرید یا فقط سفارش فروش وجود داشته باشد. ۲- هیچ سفارش خرید یا فروشی وجود نداشته باشد و حجم سفارشات موجود در سیستم بسیار اندک باشد. ۳- فاصله بین قیمت بهترین سفارش خرید و بهترین سفارش فروش زیاد بوده و احتمال انطباق سفارشات کم باشد. بدیهی است در شرایط متعارف، هیچگاه شرایط فوق برای سهم‌هایی با گردش معاملاتی بالا وجود نداشته و ایجاد تغییرات تصنعی در قیمت سهام پرگردش، مستلزم صرف هزینه بالا و بدون اطمینان از امکان بهره‌برداری از تغییرات تصنعی در قیمت سهام است. تغییرات قیمت در سهام پرگردش، ناشی از اراده عموم مشارکت‌کنندگان در بازار است. در حالت طبیعی می‌بایستی در هر دو طرف عرضه و تقاضا در قیمت‌های مختلف، سفارش وجود داشته باشد و فاصله قیمت سفارشات هر طرف و نیز بهترین سفارشات دو طرف کم باشد. در چنین وضعیتی حتی معاملات دوطرفه کارگزار در شرایط کاملاً عادلانه و رقابتی صورت می‌گیرد وجود صف در بازار و تراکم سفارشات در بالاترین قیمت خرید یا پائین‌ترین قیمت فروش ناشی از عدم کارایی قیمت است، نشت اطلاعات محرمانه موثر بر قیمت سهام، به‌تدریج منجر به تراکم سفارشات در یک طرف و آن هم بالای صف شده و بدون نیاز به بستن نماد، عملاً توقف معاملاتی رخ می‌دهد. همچنین انتشار اطلاعات موثر بر قیمت سهام در بازار و یا وقوع رویدادهایی که به‌صورت غیرمستقیم بر قیمت اثرگذارند، می‌تواند تراکم یک‌طرفه سفارشات را به همراه داشته باشد. بدیهی است در این حالت، کاهش شدید حجم معاملات ناشی از عدم کارایی قیمت بوده و منوط کردن تغییر قیمت به انجام حجم قابل قبولی از سهام، از نظر منطقی غیرممکن است. لذا تا زمانی که به دلیل و یا به بهانه تعدیل EPS (صرف‌نظر از اینکه متغیرهای موثر بر قیمت، لزوماً EPS نیست)، امکان بازشدن دامنه نوسان قیمت فراهم نشود، قفل معاملات گشوده نخواهد شد. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود مکانیسم حجم مبنا بر ضد قوانین طبیعی بازار بوده و هر چه قیمت غیر کاراتر بوده و تعدیل قیمت برای روان شدن معاملات ضروری‌تر باشد، ترمز حجم مبنا قوی‌تر عمل خواهد کرد.

۴- دامنه نوسانات قیمت در سایر بورس‌ها: در بورس‌های بزرگ (نیویورک، لندن، توکیو و...) هیچ‌گونه محدودیتی برای دامنه نوسانات قیمت اوراق بهادار اعمال نمی‌شود. چرا که در این بورس‌ها به دلیل حجم بالای معاملات و بزرگی اندازه شرکت‌ها، امکان دستکاری قیمت اندک بوده و از سوی دیگر به اتکای سیستم‌های هشداردهنده، حرکات غیرعادی حجم یا قیمت، به‌سرعت شناسایی و با آن برخورد می‌شود. وجود استثناها، باعث ایجاد محدودیت و اختلال در قواعد طبیعی حاکم بر بازار نمی‌شود. در بورس‌های کوچک‌تر کمترین دامنه نوسان قیمت، مختص بورس تهران است. چرا که اولا این دامنه ۲+درصد است، ثانیاً مبنای دامنه، نه آخرین قیمت، بلکه میانگین وزنی قیمت معاملات روز قبل بوده و ثالثاً با اعمال حجم مبنا، سرعت تغییرات قیمت کندتر می‌شود. در سایر بورس‌ها، برخلاف بورس تهران، هرگاه عدم کارایی قیمت منجر به کاهش حجم معاملات گردد، دامنه نوسانات بازتر شده و تمهیدات لازم جهت رفع عدم قابلیت معاملاتی سهام فراهم می‌شود.

۵- اثرات حجم مبنا بر بازار: مکانیسم حجم مبنا از عدم تشخیص جایگاه استثنا و قاعده در حرکت بازار ناشی می‌گردد. براساس این شیوه نگرش، تمامی تغییرات قابل توجه در قیمت می‌تواند مولود دستکاری و یا بهره‌برداری از اطلاعات محرمانه باشد. لیکن در یک بازار کارا، بخش عمده و اصلی معاملات براساس رقابت صورت گرفته و مقابله با چندمعامله ناسالم، اعمال محدودیت‌های نامناسب در روند طبیعی کل بازار و ایجاد اختلال در آن را توجیه نمی‌کند. اگرچه هیچ تردیدی در حسن نیت واضعان حجم مبنا برای جلوگیری از ایجاد نوسانات تصنعی در بازار وجود نداشت، لیکن خود این روش، سفته‌بازی را در شرکت‌های کوچک و متوسط به شدت افزایش داد. چرا که درصورت عدم کارایی قیمت، در شرکت‌هایی با سرمایه سنگین، دوره زمانی رسیدن به قیمت متعادل به دلیل نیاز به حجم بالای معاملات، بسیار طولانی می‌شود، اما در شرکت‌های کوچک، تعدیل قیمت به‌سرعت صورت می‌گیرد و هرچه فاصله بین قیمت بازار و قیمت ذاتی موردنظر سرمایه‌گذاران بیشتر باشد، حرکت سهم کندتر خواهد شد. لذا با اعمال این روش بسیاری از سرمایه‌گذاران از سرمایه‌گذاری روی سهام شرکت‌های بزرگ رویگردان شده و شرکت‌های کوچک مورد اقبال قرار گرفتند. حجم مبنا مانع از تخصیص بهینه منابع می‌گردد، چرا که در تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران، نقش متغیر بازدهی تنزل یافته و متغیر حجم سرمایه، به‌صورت اغراق‌آمیزی اهمیت می‌یابد.

۶- چه باید کرد؟ حذف حجم مبنا ضروری به نظر می‌رسد، لیکن همانگونه که وضع حجم مبنا در ابتدا با تغییر جایگاه عوامل موثر بر تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران، انتقال ثروت قابل توجهی را به‌همراه داشت، حذف یک‌باره آن از بازار نیز مجدداً به انتقال ثروت خواهد انجامید. لذا به منظور جلوگیری از ایجاد شوک در بازار، حذف حجم مبنا باید به‌صورت تدریجی و طی مراحل زیر صورت گیرد: ۱- ابتدا حجم مبنای شرکت‌های بزرگ کاهش یابد و سپس حذف گردد. ۲- دامنه نوسانات روزانه قیمت سهام شرکت‌های بزرگ با قابلیت نقدشوندگی قابل قبول، مجدداً به ۵+درصد افزایش یابد. ۳-حجم مبنای شرکت‌های کوچک و متوسط در مراحل بعدی کاهش داده شده و به مرور حذف شود. ۴- هنوز در زمینه افشای به موقع، کامل و صحیح اطلاعات ضعف‌های جدی وجود دارد که خود به ناعادلانه بودن معاملات منجر می‌شود. بررسی این مقوله در دستور کار قرار گیرد. ۵- ایجاد سیستم‌های مناسب شناسایی معاملات غیرعادی و ناسالم، اعمال محدودیت‌ها برای معاملات سهام کل بازار را غیرضروری ساخته و مانع از کندشدن روند طبیعی تغییرات قیمتی می‌شود. ۶- با توجه به نتایج نامطلوب ناشی از حساسیت بیش از حد به شاخص، شاید زمان بررسی «شکستن بت خودساخته‌ای به نام شاخص» فرارسیده باشد.

۷- توقف معاملات: در بسیاری از کشورها، تاریخ بستن دفاتر سهام شرکت جهت تعیین سهامداران ذینفع مجمع چند روز قبل از تاریخ برگزاری مجمع است. با چنین روشی، نیازی به توقف معاملات در تاریخ مجمع نیست. متاسفانه در بورس تهران علاوه بر توقف ضروری معاملات سهام در روز برگزاری مجمع، از چند روز قبل معاملات سهام متوقف شده و بعد از برگزاری مجمع نیز، در موارد متعددی دوره توقف نماد بسیار طولانی می‌شود. همچنین دوره‌های توقف نماد برای تعدیل EPS و یا انتشار اخبار جدید از شرکت، خود به وسیله‌ای جهت کنترل قیمت‌ها توسط افراد ذینفع تبدیل شده است. در بسیاری از بورس‌ها توقف نماد صرف‌نظر از ارائه یا عدم ارائه اطلاعات از سوی شرکت‌ها، محدود به چند ساعت در حین جلسه معاملاتی بوده و مدیران شرکت مسئول ضرر و زیان ناشی از عدم افشای به‌موقع اطلاعات هستند. با عنایت به گستردگی و پیچیدگی «توقف نماد» این موضوع در گزارش بعدی مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

*** مدیرعامل شرکت کارگزاری رشد پایدار**

صف برای خرید پارسیان

شاخص‌های اصلی	واحد	تغییرات
شاخص کل	۹۵۰۹/۵	۵/۴
شاخص کل تالار اصلی	۹۲۵۵/۶	۲۶/۵
شاخص کل تالار فرعی	۹۶۶۶/۹	-۶۳/۵
شاخص بازده نقدی	۴۷۰۱/۶	۳/۴
شاخص بازده نقدی و قیمت	۲۷۰۴۶/۲	۳۴/۸
شاخص صنعت	۷۴۷۹/۵	۵/۷
۵۰ شرکت فعال - میانگین ساده	۱۶۸۰۸/۶	۳۲/۵
۵۰ شرکت فعال - میانگین موزون	۷۱۲/۸	۲/۶

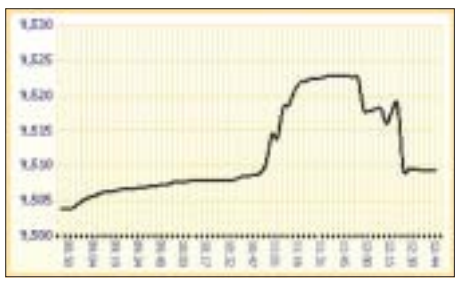

شرق: روز گذشته با عرضه بخشی از سهام بانک پارسیان توسط ایران‌خودرو از یک‌سو و خریداری سهام بانک توسط یک ایرانی مقیم خارج از کشور موجب شد تا قیمت سهام هر دو شرکت بزرگ (پارسیان و ایران‌خودرو) با افزایش مواجه شود که نتیجه آن رشد ۵/۴ واحدی شاخص کل بود و به این ترتیب در پایان معاملات روز گذشته شاخص کل بورس به ۹هزار و ۵۰۹ واحد رسید. در معاملات روز گذشته سهام شرکت‌های داروسازی سبحان، قند نقش جهان، آهنگری تراکتورسازی ایران و ماشین‌آلات صنعتی تراکتورسازی ایران بیشترین میزان افزایش قیمت و سهام شرکت‌های لیزینگ خودرو غدیر، تولید مواد اولیه داروپخش، سرمایه‌گذاری توسعه شهری توس‌گستر، صنایع لاستیکی سهند و سخت‌آژند بیشترین میزان کاهش قیمت را داشتند. در همین حال بیشترین میزان تقاضای خرید مربوط به سهام شرکت‌های ایران‌خودرو، بانک پارسیان، گازلوله، ایران‌خودرودیزل و پتروشیمی اصفهان و بیشترین تقاضای فروش مربوط به سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری غدیر، سیمان فارس و خوزستان، سایپا، سیمان سپاهان و سامان‌گستر اصفهان بود. در معاملات روز گذشته شاخص تالار اصلی با ۲۶/۵ واحد افزایش به ۹هزار و ۲۵۵ واحد رسید. شاخص مالی در پایان معاملات ۲۰هزار و ۷۳۱ واحد بود که نسبت به روز شنبه ۲۵ واحد کاهش نشان می‌دهد.

■ اوج جالب توجه «دارویی‌ها»

نماد شرکت «دارویی سبحان» در پی اعلام EPS سال ۸۵، در حدود ساعت ۱۱ دیروز در ابتدا با افزایش قیمتی بیش از ۱۰۰ تومان بازگشایی شد. هرچند این قیمت عجیب تا ساعات پایانی معاملات تعدیل شد اما جالب آنجا است که EPS این شرکت، مبلغ ۶۸۱ ریال اعلام شده است که کاهشی ۴ تومانی را نسبت به گزارش‌های قبلی نشان می‌دهد. البته این شرکت قصد دارد، تقسیم ۹۰ درصد سود سال ۸۵ را به مجمع عمومی عادی سالیانه پیشنهاد دهد. در پی بازگشایی نماد «دارویی سبحان» نماد شرکت سرمایه‌گذاری هلدینگ صنایع دارویی یعنی «سرمایه‌گذاری البرز» نیز با بیش از ۵ درصد افزایش قیمت بازگشایی شد. البته همان‌طور که قابل پیش‌بینی بود، در ساعات پایانی معاملات، قیمت این سهم به درصد مثبت بسیار اندک رسید. دیروز همچنین در گروه «دارویی» شرکت‌های داروسازی «کوثر»، «داملران»، «اسوه» و «لابراتوارهای داروسازی دکتر عبیدی» با درصد مثبت بیش از ۱/۹ در ساعات پایانی همراه بودند. البته چند هفته پیش در پی شایعه افزایش نرخ دارو، جو مثبتی بر این گروه حاکم شد اما به زودی اوضاع به حالت عادی بازگشت. آن‌طور که طی سال‌های گذشته مرسوم بوده، فصل پاییز به‌عنوان زمان رشد قیمت سهام این گروه مطرح بوده و به ندرت در فصول دیگر سال شاهد اوج‌گیری سهام شرکت‌های دارویی بوده‌ایم. دیروز همچنین در میانه‌های روز، رشد قیمتی شرکت «پتروشیمی اراک» به چشم می‌آمد. در گروه «نفت» بورس نیز، همپا گشتن «نفت پارس» با همتایش «نفت بهران» جلب‌نظر می‌کرد، شرکت «نفت پارس» چند روزی را با کاهش قابل توجه قیمت سپری کرده بود.

سهام

■ توقف دو نماد معاملاتی

نماد مبادلاتی دو شرکت بورسی در پایان معاملات دیروز بسته شد. در پایان معاملات دیروز نماد مبادلاتی شرکت‌های لابراتوار داروسازی دکتر عبیدی و معادن منگنز ایران جهت برگزاری مجمع عمومی عادی سالیانه متوقف شدند. دیروز نماد مبادلاتی شرکت لیزینگ صنعت و معدن پس از برگزاری مجمع عمومی عادی سالیانه و نماد مبادلاتی شرکت مگسال پس از اعلام پیش‌بینی سود خود مورد بازگشایی قرار گرفت.

■ مجامع شرکت‌ها

شرکت شیر پاستوریزه پگاه اصفهان اعلام کرد که مجمع عمومی عادی سالیانه سال مالی گذشته صاحبان سهام این شرکت در ساعت ۹ صبح روز پنجشنبه ۴ خرداد در محل قانونی شرکت برگزار خواهد شد. مجمع عمومی عادی مربوط به دوره مالی ۳ماهه منتهی به ۲۹ اسفند ۸۴ شرکت کارتن ایران در ساعت ۱۰/۳۰ روز دوشنبه اول خرداد در محل قانونی شرکت برگزار خواهد شد. شرکت ملی سرب و روی ایران اعلام کرد که مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام این شرکت در ساعت ۱۰ صبح روز شنبه مورخ ۳۰ اردیبهشت در محل سالن اجتماعات سازمان مدیریت صنعتی برگزار خواهد شد. گفتنی است شرکت پیش از این اعلام کرده بود که زمان برگزاری این مجمع روز سه‌شنبه ۲۶ اردیبهشت است. شرکت شیمی‌دارویی داروپخش اعلام کرد که مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام این شرکت در ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۲ خرداد در محل شرکت برگزار خواهد شد. مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام مربوط به بررسی عملکرد سال مالی ۸۴ شرکت سایپاآذین در ساعت ۱۵ روز یکشنبه ۳۱ اردیبهشت در محل شرکت برگزار خواهد شد.

لزوم ورود مجدد شکر به بورس

شرق: چیذری معاونت برنامه‌ریزی و توسعه بازار جایگاه شکر در بورس‌های کالای کشاورزی جهان را تشریح کرد. وی در ابتدا با اشاره به توقف چندین ماهه معاملات شکر در بورس گفت: با توجه به برطرف شدن مانع اصلی در زمینه ورود شکر به بورس کالای کشاورزی از طریق حذف پرداخت مابه‌التفاوت به کارخانجات، پیش‌بینی می‌شود که قسمتی از تولیدات داخلی و همچنین بخشی از واردات شکر در تالار بورس کالای کشاورزی ایران عرضه گردد و بدین طریق می‌توان امیدوار بود که بازار محصول شکر از یک بازار انحصاری به سمت بازار رقابتی حرکت نماید. وی افزود: میزان تولید داخلی شکر در ایران در حدود ۱۰۷۰ هزار تن است که ۵۳۰ هزار تن آن توسط کارخانجات چغندری و ۵۴۰ هزار تن دیگر توسط کارخانجات نیشکری تولید می‌شود. طبق آمارهای موجود کل عرضه شکر در ایران در حدود ۱۶۰۰ هزار تن بوده که بدین ترتیب مابقی نیاز جامعه توسط واردات تامین می‌گردد. وی خاطرنشان کرد: ما باید با استفاده از تجارب سایر بورس‌ها، زمینه ورود موفقیت‌آمیز شکر را به تالار بورس فراهم نموده و بدین ترتیب نیاز مالی کارخانجات چغندری و نیشکری را که از عمده‌ترین مشکلات آنان است، از طریق معاملات در بورس تامین نماییم. چیذری در ادامه با اشاره به دادوستد شکر در بورس‌های مهم جهانی گفت: تعداد قراردادهای آتی و اختیار معامله شکر سفید نسبت به کل قراردادهای آتی و اختیار معامله دیگر محصولات کشاورزی (مانند جو، قهوه، کاکائو، ذرت و گندم) در بورس اتحادیه اروپا (Euro next) طی سال‌های مختلف از یک روند نسبتاً ثابتی برخوردار بوده است که در سال‌های ۳-۲۰۰۲ حجم تعداد قراردادهای کشاورزی و شکر رشد چشمگیری داشته است. وی افزود: با نگاهی به تعداد قراردادهای آتی دو نوع شکر در مقایسه با دیگر محصولات کشاورزی در بورس نیویورک درمی‌یابیم که در سال ۲۰۰۳ میزان کل قراردادهای آتی کشاورزی در حدود ۱۶ میلیون قرارداد بوده و این در حالی است که در همین سال تعداد قراردادهای آتی شکر (چغندری و نیشکری) در حدود ۷ میلیون قرارداد گزارش شده است. سهم درصدی تعداد قراردادهای آتی دو نوع شکر در مقایسه با دیگر محصولات کشاورزی نشان‌دهنده آن است که سهم شکر در قراردادهای آتی بورس نیویورک از سال ۲۰۰۳ به بعد، بیش از ۴۰ درصد بوده است. از سویی دیگر در سال ۲۰۰۳ روزانه به طور متوسط حدود ۲۹ هزار قرارداد آتی تنظیم شده است و این در حالی است که در سال ۲۰۰۴ با توجه به ۱۴۹ روز کاری تعداد قراردادهای روزانه آتی شکر به بیش از ۴۰ هزار قرارداد رسیده است. دکتر چیذری در ادامه گفت: یکی دیگر از بورس‌های معتبر دنیا بورس غلات توکیو (TGE) است که در آن سویا، کنجاله سویا و ذرت در قالب قراردادهای آتی و اختیار معامله مورد دادوستد قرار می‌گیرد. محصول شکر یکی دیگر از کالاهای معامله شده در بورس غلات توکیو است که به عنوان یک محصول نسبتاً فرعی دادوستد می‌شود. وی سپس گفت: حجم قراردادهای آتی و اختیار معامله شکر و سایر محصولات کشاورزی در بورس توکیو در سال ۱۹۹۸ دچار یک افت ناگهانی شد که این روند از این سال به بعد مجدداً در حال افزایش است. به گونه‌ای که حجم تعداد کل قراردادهای آتی در این بورس از حدود ۲۵ میلیون قرارداد در سال ۱۹۹۷ به حدود ۱۱ میلیون قرارداد در سال ۱۹۹۸ رسید. بالاترین حجم قراردادهای آتی شکر خام به سال ۲۰۰۰ مربوط می‌شود که در این سال تقریباً ۱/۵ میلیون قرارداد آتی در زمینه محصول شکر معامله شده که این میزان در حدود ۸ درصد از کل قراردادهای آتی بود لیکن در بورس توکیو شکر خام به طور میانگین همواره بیش از ۲۵ درصد تعداد قراردادهای اختیار معامله را به خود اختصاص داده است که این سهم در سال‌های ۱۹۶۶ و ۱۹۹۹ به حدود ۴۰ درص